

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Moderne tijd

13 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door de vertaling van boeken van verlichte denkers kon China moderniseren door kennis over te nemen uit het Westen 1
- Door de vertaling in het klassieke Chinees kon de elite / konden mensen aan het hof/in het bestuur deze boeken lezen en gestimuleerd worden tot hervormingen 1

14 maximumscore 4

Kern van een juist antwoord is:

- Paus Leo XIII roept werkgevers op om arbeiders tijd te geven voor hun godsdienstoefeningen / niet bloot te stellen aan verleiding en zedelijke gevaren, wat de (werk)omstandigheden van de arbeiders moet verbeteren (zoals past bij de discussie over de sociale kwestie) maar ook de positie van het (katholieke) geloof versterkt (zoals past bij het confessionalisme) 2
- Paus Leo XIII wil de opkomst van het socialisme tegengaan, omdat door de oproep tot een betere behandeling katholieke arbeiders zich niet zullen wenden tot de socialisten (omdat de socialisten zich specifiek inzetten voor de emancipatie van de arbeiders) 2

15 maximumscore 4

Kern van een juist antwoord is:

- Wilhelmina Drucker geeft de boodschap weer dat door het burgerlijk gezinsideaal de man wordt erkend als hoofd van het gezin / de vrouw ondergeschikt is aan de man, zodat vrouwen hierdoor niet kunnen strijden voor gelijke rechten / zodat mannen de kans krijgen om van vrouwen te profiteren 2
- Wilhelmina Drucker geeft de boodschap weer dat drankmisbruik ervoor zorgt dat mannen geen bijdrage leveren aan het gezin(sinkomen) / dat drankmisbruik mannen weerhoudt van het onderhouden van hun gezin, zodat de vrouwen (te) hard moeten werken om het gezin te onderhouden / zodat de vrouwen zich niet kunnen ontplooiën omdat ze er in hun eentje voor staan 2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het keizerlijke hof riep Yuan Shikai in omdat hij als generaal met zijn leger de onrust kon neerslaan / opstanden tegen de keizer kon onderdrukken 1
- Door deze eisen werd de macht van de keizer/de keizerlijke familie kleiner / werd de macht over de regering buiten de handen van de keizer gelegd, waaruit bleek dat Yuan Shikai ernaar streefde zelf de macht in China in handen te krijgen 2

17 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De kritiek van Mao dat de nationalistische partij oude machtsstructuren/feodale krachten niet heeft aangepakt, past bij het communistische standpunt dat er een revolutie nodig is om verandering tot stand te brengen / dat het volk de machthebbers moet wegwerken / dat er geen klassen in de maatschappij moeten zijn 2
- Mao vindt dat iedereen die de revolutie op het platteland niet steunt een vijand is / dat mensen die niet meedoen, mogen omkomen, wat past bij het in de praktijk brengen van een totalitaire ideologie (waarbij tegenstanders worden uitgeschakeld) 1

Opmerking

Alleen als het antwoord op de eerste deelvraag een combinatie bevat van kritiek van Mao en een daarbij passend communistisch standpunt, worden scorepunten toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

18 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

- De Duitse economie was (sinds het Dawesplan) sterk afhankelijk van Amerikaans kapitaal, dat door de beurskrach wegviel (omdat de Amerikaanse leningen werden gestopt/teruggevorderd) 1
- De Sovjet-Unie was door de communistische (plan)economie grotendeels zelfvoorzienend / geïsoleerd van de wereldmarkt, waardoor de wereldcrisis op hun economie geen invloed had 1

Opmerking

Alleen als bij de eerste deelvraag wordt ingegaan op de afhankelijkheid van het Amerikaanse kapitaal, wordt 1 scorepunt toegekend.

19 maximumscore 2

De juiste volgorde is:

3, 2, 6, 1, 5, 4

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder complete en foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

20 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De schrijver wil de boodschap overbrengen dat de denazificatie in de BRD is mislukt / dat de kapitalistische BRD geen afstand neemt van het naziverleden 1
- door te schrijven dat (een van de volgende): 1
  - er voormalige nationaalsocialistische officieren in de regering van de BRD zitten.
  - de regering van de BRD (voormalige) nazi's/oorlogsmisdadigers 'onschuldig gevangen' noemt.

Opmerking

Alleen als in het antwoord het uitblijven van denazificatie (of een juiste omschrijving hiervan) wordt genoemd, wordt 1 scorepunt toegekend aan een passende verwijzing naar de bron.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

21 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- Behrendt geeft de economische ontwikkeling weer dat Duitsland van arm/onbelangrijk land verandert in een economische reus/welvarend land 1
- Behrendt geeft weer dat West-Duitsland hierdoor politiek een hoofdrol krijgt / hierdoor een machtig land is geworden / dat landen als Frankrijk en Engeland niet langer de hoofdrol spelen 1
- door af te beelden dat (een van de volgende): 1
  - Duitsland in 1947 in de hoek staat / een klein kind is en in 1957 in het midden op de bank zit / landen als Nederland en België op schoot heeft / veel groter is geworden.
  - Frankrijk / Groot-Brittannië in 1947 tevreden zijn / in het midden staan, en in 1957 ongelukkig kijken / achteraan staan / dunner zijn geworden.

Opmerking

Alleen als bij de tweede deelvraag een juiste mening van Behrendt wordt weergegeven, wordt 1 scorepunt toegekend aan een passende verwijzing naar beide delen van de bron.

22 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Door de auto officieel / openlijk te overhandigen aan de eerste vrouwelijke burgemeester, wilde DAF aansluiten bij de verandering dat vrouwen zelfstandiger werden / een eigen carrière kregen / mobieler werden, waardoor mogelijk meer vrouwen een DAF zouden kopen / waardoor consumenten zouden inzien dat ook vrouwen een auto kunnen kopen voor zichzelf.

Opmerking

Alleen als in het antwoord wordt ingegaan op een sociale (en niet een economische) verandering, worden scorepunten toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23 maximumscore 4

Kern van een juist antwoord is:

Het artikel geeft mogelijk een eenzijdig beeld weer, omdat:

bij 1:

- tijdens de Culturele Revolutie een cultus rondom Mao werd gecreëerd / de samenleving ingrijpend werd veranderd, wat het artikel moet ondersteunen door Mao te beschrijven als een fitte leider die ondanks zijn leeftijd nog altijd kon zwemmen / tijdens het zwemmen de energie heeft om een meisje de rugslag te leren

2

bij 2:

- de staatskrant in (het totalitaire) China alleen positieve informatie over Mao zal publiceren / de opdracht krijgt om de personencultus van Mao te ondersteunen, waardoor het beeld wordt geschetst dat Mao golven doorkliefde / een meisje de rugslag leerde

2

Opmerkingen

- *Alleen als het antwoord een combinatie bevat van een argument (bij de eerste deelvraag) op welke wijze het artikel de Culturele Revolutie ondersteunt en (bij de tweede deelvraag) dat de staatskrant eenzijdige informatie bevat, en een passende verwijzing naar de anekdote, worden scorepunten toegekend.*
- *Als bij beide deelvragen dezelfde verwijzing naar de anekdote wordt genoemd, worden alleen bij de eerste juiste verwijzing scorepunten toegekend.*

24 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- Meinhof geeft de kritiek dat de arbeiders geen inspraak hebben / dat het gewone volk geen kans krijgt om hun mening te verkondigen, wat past bij de kritiek van de Baader-Meinhof Gruppe op de falende democratie / op de macht van de kapitalistische elite in de BRD
- Meinhof beweert dat protesten op straat niet geschikt zijn om de mening van het volk te laten horen / dat het volk niet de kans krijgt om zich te laten horen, waarmee ze vooruitloopt op het plegen van (terroristische) aanslagen / op het plegen van geweld om de maatschappij blijvend te veranderen (wat de Baader-Meinhof Gruppe in de jaren 1970 gebruikt als werkwijze)

1

2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

25 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- De regering van de DDR wees de hervormingen van Gorbatsjov af (waarbij de opmerking paste dat de regering niet hoefde te doen wat de burens deden) 1
- De Sovjet-Unie gaf aan dat ze de Brezjnevdoctrine zou loslaten, zodat de regering van de DDR bezorgd was dat ze niet op (militaire) steun kon rekenen als hervormingen zouden leiden tot opstanden/rellen tegen het communistische regime (zodat ze de hervormingen afwezen) 2

Opmerking

Alleen als bij de tweede deelvraag een juist verband wordt gelegd tussen het loslaten van de Brezjnevdoctrine en het afwijzen van de hervormingen, worden scorepunten toegekend.